

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/19/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116010666
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8116010666.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 08.11.2016 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/36/2016 zo dňa 22.4.2016.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. poriadku odmietol obžalobu Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 6.4.2016 sp. zn. 1Pv 113/2016 a vrátil vec prokurátorovi z dôvodu závažných procesných chýb.

Sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo Okresnej prokuratúre Prešov doručené dňa 6.5.2016, pričom písomne odôvodnenú sťažnosť podal okresný prokurátor dňa 9.5.2016. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že so záverom súdu prvého stupňa sa nestotožnil. Nesúhlasil s tým, aby opis skutku prezentovaný v skutkovej vete obžalobného návrhu, keďže v ňom má absentovať uvedenie času, kedy mal byť skutok spáchaný tak, aby nemohol byť zamienený s iným, bol preto nedostatočný a neprípustný. Toto zistenie konajúceho súdu, že obvinený nemal reálnu vedomosť o tom, čo mu je kladené za vinu, čím súčasne nemohol reálne aj uplatňovať svoje právo na obhajobu a takýto postup orgánov činných v trestnom konaní mal teda za následok hrubé procesné pochybenie, a to porušenie práva na obhajobu u obvineného, je vyvrátené výpoveďou poškodenej I. E.. Z jej výpovede ako hlavného a korunného svedka jednoznačne vyplýva, že skutok sa stal, je trestným činom a jeho páchatelom je obžalovaný. Dôvodnosť trestného stíhania obžalovaného v danej veci má potvrdzovať aj uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.2.2016 sp. zn. 4Tpo 5/2016, z odôvodnenie ktorého nevyplývajú žiadne pochybnosti o časových súvislostiach spáchania skutku kladeného za vinu obžalovanému, a ani v danom prípade nebola vytknutá skutočnosť o neodbornom postupe orgánov činných v trestnom konaní. Súčasne z konfrontácie vykonanej medzi obvineným a poškodenou, ako aj jej výsluchu, na ktorom sa obvinený aktívne zúčastnil spolu s obhajcom vyplýva, že obžalovaný mal možnosť sa riadne oboznámiť s konaním mu kladeným za vinu. Preto navrhol odvolaciemu súdu predmetné uznesenie zrušiť a prikázať súdu prvého stupňa, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Na základe riadne a včas podanej sťažnosti osoby na to oprávnenej krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

V rámci prieskumnej povinnosti, ktorá bola obmedzená štádiom konania, v ktorom konajúci súd rozhodol, sťažnostný súd nezistil žiadne podstatné pochybenia v jeho postupe, ktoré by boli v rozpore s procesným predpisom s následkom vedúcim k jeho zrušeniu. Konajúci súd riadne po doručení obžaloby stranám konania túto preskúmal z hľadiska, či pre ďalšie konanie poskytuje spoľahlivý podklad, a zistiť závažné

procesné pochybenia v prípravnom konaní rozhodol vo veci v rámci štádia preskúmania obžaloby podľa § 241 Tr. poriadku samosudcom, keďže skutok, ktorý je kladený za vinu obvinenému bol kvalifikovaný ako prečin.

Uvedený postup konajúceho súdu teda vytvoril zákonný predpoklad pre preskúmanie vecnej správnosti výroku sťažnosťou napadnutého uznesenia krajským súdom.

V prvom rade sťažnostný súd uvádza, že predmetom jeho prieskumu bolo posúdenie opodstatnenosti záveru konajúceho súdu spočívajúceho v tom, že postupom orgánov činných v trestnom konaní v danom prípade došlo k hrubému procesnému pochybeniu, a to k porušeniu práva na obhajobu u obvineného Z. E.. Tento záver konajúci súd založil na zistení, že obžalovaný nebol v rámci prípravného konania riadne oboznámený s tým, aké konanie je mu kladené za vinu tak, aby nebolo zameniteľné s iným skutkom. Zo skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia obv. Z. E., ktorá v totožnom znení bola prevzatá aj do obžalobného návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1Pv 113/2016 zo dňa 4.4.2016, totiž plynie, že v opise skutku kladeného za vinu obvinenému absentuje uvedenie času, kedy k nemu došlo, ktorý je základnou náležitosťou obsahu opisu skutku podľa § 206 ods. 3 Tr. poriadku. Obvinený teda nemal reálnu vedomosť o tom, čo mu je kladené za vinu, preto ani nemohol reálne uplatňovať svoje právo na obhajobu. Takýto popis skutku je neprípustný a nedostatočný, lebo môže byť použitý na akýkoľvek čas, či obdobie a súčasne nie je možné z pohľadu súdu vyhodnotiť, či skutok už nie je napríklad premlčaný, pričom toto pochybenie sa v konaní pred súdom nedá napraviť.

Hore uvedené skutkové zistenia konajúceho súdu a na to nadväzujúce jeho právne úvahy považuje sťažnostný súd za opodstatnené pre záver o existencii závažných procesných pochybení, ktoré mali za následok odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi postupom podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. poriadku.

Sťažnostný súd, odvolávajúc sa na vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia konajúceho súdu, potom iba doplnil právne úvahy konajúceho súdu podporujúce jeho zistenia a závery, a to aj z pohľadu uplatňovaných sťažnostných námietok.

Na tomto mieste sťažnostný súd v prvom rade uvádza podstatu obžalobného návrhu, ktorá spočíva v tom, že obvinený Z. E. v presne nezistenom čase po dlhšiu dobu v mieste trvalého bydliska v K. na ulici K. č. XX v byte opakovane bezdôvodne sa vyhrážal usmrtením svojej manželke S.. I. E. s tým, že ju „musí zabiť, skaličiť, zničiť“, opakovane ju fyzicky napádal tým spôsobom, že ju udieral notebookom a inými vecami z domácnosti po celom tele, vykrúcal jej ruky, pričom intenzita jeho útokov a agresívne správanie voči S.. I. E. sa stupňuje do takej miery, že to u menovanej vzbudzuje dôvodnú obavu o jej život a zdravie, ktoré konanie sťažovateľ posudzoval ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 ods. 2 písm. a, b/ Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. b/ T. zákona.

V ďalšom je potrebné uviesť, že základné právo na obhajobu vymedzené v prvej vete ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. poriadku spočíva predovšetkým v tom, že obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať.

K účinnému uplatneniu tohto práva obvineného po vznesení obvinenia môže dôjsť jedine vtedy, ak policajt v uznesení o vznesení obvinenia okrem iného uvedie i všetky náležitosti ohľadne opisu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, tak, ako to predpokladá ust.

§ 206 ods. 1 a 3 Tr. poriadku, teda nielen popisu konania, v ktorom sú obsiahnuté znaky toho ktorého trestného činu, ale aj opisu miesta a času skutku tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom.

Opis skutku je totiž potrebné chápať tak, že je rámcom, ktorý určuje nielen hranice trestného stíhania, ale predovšetkým aj hranice výsluchu obvineného. Súčasne vznesením obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku sa teda vymedzuje predmet trestného konania, lebo obžalobu možno podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie (§ 234 ods. 2), a súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu (§ 278 ods. 1), bez toho, aby bol viazaný jeho právnym posúdením (§ 278 ods. 3).

V nadväznosti na uvedené sťažnostný súd konštatuje, že riadnym nevymedzením času spáchania skutku obvineným, predmetný opis skutku nielenže nenadobudol vlastnosť nezameniteľnosti s iným skutkom, ale predovšetkým na jeho podklade nie je možné ani právne posudzovať v ňom popísané

konanie obvineného s uvedením právnej kvalifikácie skutku a zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, ako aj príslušného ustanovenia Trestného zákona (ust. § 206 ods. 3, § 235 písm. c/ Tr. poriadku).

Pri vymedzení časových súvislostí skutku v posudzovanom prípade, v znení "v presne nezistenom čase po dlhšiu dobu", nie je zrejmé, na základe čoho orgány činné v trestnom konaní ustálili, že konanie obvineného je možné kvalifikovať ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 ods. 2 písm. a, b/ Tr. zákona, teda aj závažnejším spôsobom konania, čomu má zodpovedať kvalifikačný moment „po dlhší čas“ podľa § 138 písm. b/ Tr. zákona. Ak v opise skutku nie je ohraničené obdobie, počas ktorého mal obvinený páchať trestný čin, potom nie je možné ani usudzovať na dlhšiu dobu páchania činu a konanie prísnejšie právne kvalifikovať za použitia uvádzaného kvalifikačného momentu.

V neposlednom rade nevymedzenie času spáchania skutku nielenže neumožňuje účinné uplatnenie obhajoby, ale v dôsledku tohto nedostatku nemožno posudzovať ani ďalšie právne otázky, napr. premlčanie, na čo poukázal aj konajúci súd, či posúdenie existencie prekážky veci rozhodnutej.

Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní v prerokúvanom prípade je potrebné považovať nielen za neprípustný, či nedostatočný, ale predovšetkým priečiaci sa zákonnému postupu, keďže došlo k porušeniu základnej zásady upravenej v ust. § 2 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorej nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak, než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon. Táto zásada totiž obvinenému zaisťuje, že bude stíhaný za konkrétny čin a nie za čin, ktorý nemožno určiť v čase a ktorý sa dá zameniť s iným činom. S tým úzko súvisí aj možnosť obvineného sa účinne obhajovať a predkladať právne relevantnú argumentáciu.

V nadväznosti na uvedené je potrebné zdôrazniť, že aj po podaní obžaloby sa naplnenie práva na obhajobu môže realizovať iba vtedy, ak prokurátor podľa § 235 písm. c/ Tr. poriadku v obžalobnom návrhu skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, označí s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, ak ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o sťažnostnú námietku okresného prokurátora spočívajúcu v tom, že krajský súd nemal žiadne pochybnosti o časových súvislostiach pri rozhodovaní o väzbe a vo svojom rozhodnutí zo dňa 11.2.2016 sp. zn. 4Tpo 5/2016 nekonštatoval pochybenie orgánov činných v trestnom konaní v ich postupe, tak túto považuje sťažnostný súd za irelevantnú. Krajský súd posudzoval otázky súvisiace s existenciou formálnych a materiálnych podmienok väzby v počiatočnom štádiu trestného stíhania a bolo predmetom ďalšieho postupu vyšetrovania vytýkaný nedostatok odstrániť. Tvrdenie prokurátora plynúce z dôvodov sťažnosti o jednoznačnom závere, že skutok sa stal, je trestným činom a jeho páchatelom je obvinený, považuje sťažnostný súd nateraz za minimálne predčasný, keďže doposiaľ nebolo vykonané dokazovanie, z ktorého by takýto záver vyplýval.

Toto boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za zákonné a odôvodnené, a na základe nich sťažnosť okresného prokurátora postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.